

31. DOPORUČENÍ K POMOCI RODIČCE PŘI TLAČENÍ VE II. DOBĚ PORODNÍ

Autor 2012

P. Čepický

Oponenti

Výbor Sekce perinatální medicíny ČGPS ČLS JEP

Výbor České gynekologicko-porodnické společnosti ČLS JEP

Pomoc rodičce při tlačení ve II. době porodní

Radíme sem:

- Přidržení hlavy rodičky ve flexi;
- Flexe dolních končetin v kolenních a kyčelních kloubech;
- Přidržení fundu děložního.

Indikace

- Indikací je zkrácení II. doby porodní.
- Obvyklou situací je špatně prováděný břišní lis rodičkou, slabé děložní kontrakce, popřípadě hrozící hypoxie plodu (již nastala hypoxie je však kontraindikací).
- Přidržení hlavy rodičky ve flexi a flexi v kolenních a kyčelních kloubech lze použít i při normálních děložních kontrakcích a správně prováděném břišním lisu.
- Při hypoxii plodu lze popsané techniky použít pouze v době přípravy extrakční operace (forceps, vakuumextraktor) s cílem zlepšit podmínky při provádění extrakční operace.

Podmínky

Podmínky odpovídají podmínkám pro použití břišního lisu ve II. době porodní.

Kontraindikace

a) Absolutní kontraindikace

- Není splněna kterákoliv z uvedených podmínek.
- Hrozící ruptura dělohy.
- Děložní hypertonie nebo hypotonie.
- Je kontraindikováno použití břišního lisu (např. u kardiopatií, kolostomie apod.).
- Stav po předchozí operaci dělohy a stavy po konzervativně ošetřené ruptuře dělohy (týká se pouze přidržení fundu).

b) Relativní kontraindikace

- Distres plodu. Popsané techniky lze použít pouze tehdy, lze-li očekávat, že ukončení porodu bude rychlejší než příprava extrakční operace, nebo během doby, kdy se extrakční operace připravuje (pro zlepšení podmínek při provádění extrakční operace).
- Poloha podélná koncem pánevním (týká se pouze přidržení fundu).

Technika

a) Přidržení hlavy rodičky ve flexi

- Provádí se během kontrakce.
- Přidržení hlavy rodičky může provádět doprovod rodičky (manžel, dula).
- Přidržení hlavy lze použít u každého porodu.

b) Flexe dolních končetin v kolenech a kyčlích

- Končetiny mohou být přidržovány rodičkou nebo asistentkou (porodní asistentka, doprovod rodičky), s výhodou lze použít podpěry pro lýtka („schauty“). Je-li použita manuální podpora asistentkou, zaujímá rodička polohu jen při kontrakci. Jsou-li použity podpěry, může v poloze zůstat i mimo kontrakce. Tuto polohu lze použít při každém porodu.

c) Přidržení fundu

- Provádí se tlakem na fundus děložní. Tlak se provádí předloktím nebo oběma dlaněmi. Je nutno se vyhnout bodovému tlaku loktem, pěstí apod. Tlak je veden na fundus děložní. Provádí se během kontrakce děložní a intenzita tlaku kopíruje kontrakční vlnu. Rodička vždy používá současně břišní lis.
- Přidržení fundu provádí pouze porodní asistentka nebo lékař a lze ho provádět pouze v přítomnosti a z indikace lékaře.